

VERSLAG

Naima Charkaoui

Datum: 15 mei 2019

Naima Charkaoui - Kinderrechten, dé kompas van het jeugdwerk?

Verslag:

Jeugdwerk is een RECHT voor alle kinderen en jongeren, want het realiseert elke dag kinderrechten: recht op vrije tijd, rust, spel; recht op eigen mening (lokaal en Vlaams); recht op ontwikkeling (fysiek, intellectueel, maatschappelijk...).

Dat houdt VERANTWOORDELIJKHEID in. Die ligt in de eerste plaats bij de overheid, maar ook bij de sector. Kinderrechten zijn hét kompas voor het jeugdwerk. Is er wel jeugdwerk VOOR IEDEREEN? Als je zegt dat jeugdwerk een recht is, wordt dat een prangende vraag.

Hoe meer kinderen en jongeren aan jeugdwerk deelnemen en hoe meer ze eraan participeren, hoe GROTER DE KLOOF met die kinderen en jongeren die dat niet doen! Daarom heeft het jeugdwerk de verantwoordelijkheid om de kloof te overbruggen!

Jeugdwerk houdt een groepsgegeven in. Dan zit je per definitie met een neiging tot HOMOGENITEIT. Terwijl je tegelijkertijd aan *bridging* moet doen: toegankelijkheid en laagdrempeligheid verhogen. Vanuit de kinderrechtenbril is het een evidentie om in het jeugdwerk met grensoverschrijdend gedrag en uitsluitingsmechanismen om te gaan. Toegankelijkheid gaat ook over outreachend werken. Op sectorniveau zorg je best voor de diversiteit van het aanbod: meer keuze = potentieel om meer jongeren te bereiken.

Mobiliseer vanuit jeugdwerk voor mensenrechten en speel die POLITISERENDE rol. Je hebt een rol naar de samenleving toe én je werkt emancipatorisch voor kinderen en jongeren (zowel individueel als collectief).

Respect (respecteer de kinderrechten, bijvoorbeeld sla kinderen niet zelf)

Protect (beleid dat ervoor zorgt dat kinderen bv niet door anderen worden geslagen)

Fulfil (zorg ervoor dat de samenleving dit respecteert en dat het daar ingang vindt).

Interessante quote(s):

“Hoe meer kinderen en jongeren aan jeugdwerk deelnemen en hoe meer ze eraan participeren, hoe GROTER DE KLOOF met die kinderen en jongeren die dat niet doen! Daarom de verantwoordelijkheid om de kloof te overbruggen!”

“Ook het jeugdwerk moet aandacht hebben voor de niet-georganiseerde jeugd. Kan door te pleiten voor kind- en jeugd vriendelijke ruimte. Het jeugdwerk heeft daar een belangrijke rol in te spelen. Hou daar rekening mee als we als jeugdwerk blijven pleiten voor onszelf.”

“Spanningsveld: je vertrekt vanuit kinderen en jongeren zelf, maar tegelijkertijd heb je als organisatie ook de rol om de maatschappij te veranderen. Dus ambitie om stem te vertolken is soms in strijd met ambitie om samenleving te verbeteren. Vertrek vanuit jongeren, maar neem ook de leiderschapsrol op en daag hen uit.”

Wat heeft jou verrast? Wat is dat ene element dat je zeker zal onthouden?

Jeugdwerk kan helpen om kinderrechten te ontwikkelen MAAR soms sluit je niet-georganiseerde jeugd zo uit en verwaarloos je hun kinderrechten.

Waar kwamen veel vragen, opmerkingen, reacties of bedenkingen over?

Hoe valoriseer je dat jeugdwerk, zodat ook mensen die sceptisch er tegenover staan overtuigd worden van het goeie van jeugdwerk.

“Dit is een parallelle wereld: er is veel lof voor het jeugdwerk (staat echt goed op CV, anders een gemis). Maar er zijn ook nog grote groepen die al in het beste geval blij zijn dat ze kinderopvang hebben, in het slechtste geval sceptisch staan (zijn mijn kinderen daar wel veilig?). Leg niet alleen nadruk op het nuttige, maar ook wel op het leuke en het fijne. Een papiertje of attest voorzien gaat dat volgens mij niet veranderen.

Maatschappij zou jeugdwerk eerder in brede zin moeten leren kennen en erkennen. Er is onvoldoende weet over wat jeugdwerk allemaal doet en over hoe divers dat is, hoe veel plek daar is.”

Hoe kunnen wij de complexiteit van de leefwereld van jongeren meegeven aan de politiek?

“Er moeten meer bruggen worden gebouwd. Tussen sectoren (onderwijs, jeugdhulp, psychiatrie...) en binnen de sector. Dat is inderdaad zeer moeilijk. Geen wondermiddelen, wel blijven uitleggen. Maar ook in vraag stellen: vaak is er een behoefte om af te bakenen tegenover de anderen, terwijl het beter is om na te denken hoe je je verhoudt tegenover anderen.

Proberen mee de lijnen te verschuiven: in sommige gevallen is wat nu jeugdwerk is, was 10 jaar geleden geen jeugdwerk. Moeilijke kwestie, want gaat ook over het verdelen van de koek natuurlijk.”

Hoewel jeugdwerk meer en meer de kinderrechten vindt, moeten er meer bruggen geslagen worden tussen het jeugdwerk en de actoren die bezig zijn met de kinderrechten. Hoe kunnen we als sector met die kinderrechten bezig zijn?

JOKER (jongeren en kinderen effectenrapportage). Fantastisch instrument in theorie, maar iets waar de sector nog nooit iets mee heeft gedaan.

Geen goeie zaak als het zou worden afgeschaft. Maar het werkt niet als je dat als organisaties niet voedt en gebruikt. Inhoud aan geven en maximaal uit te buiten.

Vroeger in BNs verplichting om een link te maken met de kinderrechten. Geen verplichting, maar een engagement om dit wel te doen is een goed idee. Want vaak kennen we elkaars kaders niet echt. We moeten vaker samenwerken en uitwisselen. Ook in de diepte. Als je bijvoorbeeld als jeugdwerk bezig bent met educatie, kan je daar een stuk over, door (wat je doet, hoe ga je met elkaar om) en voor (leren samen opkomen voor) kinderrechten in opnemen.

Let op met te zeggen ‘Jeugdwerk is een recht voor iedereen’.

Want dan wordt het afdwingbaar (bvb als er in een dorp geen jeugdwerk aanwezig is)

Wij gaan niet snel de juridische weg op en we botsen op de tendens op jurisdisering, we blokken ons daar meestal van af (geen onroerende voorheffing, geen attesten... voor ‘ons’).

Kinderenrechten gaan tot 18 jaar. Dit werkt ook begrenzend. Want jeugdwerk is in Vlaanderen tot 30 jaar.

Wanneer je vertrekt vanuit de mensenrechten, garandeer je dat je iedereen mee hebt. De kinderen rechten zijn hierin opgenomen. Geef je meer basis om op te staan als jeugdwerk en je kan voor specifieke groepen verwijzen naar de kinderen rechten.

Bij het schrijven van de BN hoe hou je best mogelijk rekening met de kinderen rechten?

Je kan de BN door een kinderen rechten actor laten nalezen. Vanuit die bril zal me waarschijnlijk linken zien die voor het jeugdwerk niet altijd zichtbaar zijn.

Wat onthoud je voor de toekomst van het jeugdwerk?

Dat we de link met mensenrechten en kinderrechten best wel wat meer mogen maken. Momenteel wordt dit gedaan door in de BN's bij bepaalde acties er een zinneke erbij te voegen. Dit is ok, maar kan nadrukkelijker en inhoudelijker straffer gebeuren. Je kan beroep doen op de blik van de kinderen rechten op je BN

Dat we moeten pleiten voor meer en gevarieerder jeugdwerk, maar dat we de niet-georganiseerde jeugd daarbij niet uit het oog mogen verliezen (die zullen er altijd zijn).